सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन,२०६४ को दफा ५(३) तथा सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली, २०६५ को नियम ३ बमोजिम सार्वजनिक गरिएको

राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको चौंथो त्रैमासिक प्रगति विवरण

(PROACTIVE DISCLOSURE)

आ.व. २०७९/०८०

बैशाख-आषाढ

प्रकाशक:

नेपाल सरकार

गृह मन्त्रालय

राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण

सिंहदरवार, काठमाडौं ।

बिषय सूची

१. राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको स्वरुप र प्रकृति....१

२. राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको काम, कर्तव्य र अधिकार....२

३. राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्य विवरणः....४

३.१.कर्मचारी संगठन संरचना....५

३.२.कर्मचारी संख्या विवरण....५

३.३.कार्यविवरण....७

३.३.१.नीति योजना तथा अनुगमन महाशाखा....७

३.२.३.जोखिम न्यूनीकरण तथा कार्यसञ्चालन महाशाखा....१०

४. राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणका कर्मचारीको जिम्मेवारी विवरण,....२२

५. सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधिः....२२

६. निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी....२२

७. निर्णयउपर उजुरी सुन्ने अधिकारी, ...२२

८. यस अवधिमा प्राधिकरणले सम्पादन गरेका कामको विवरण....२३

९. सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम र पद....३०

१०. विपदसँग सम्वन्धित ऐन, नियम, विनियम तथा निर्देशिकाहरु....३०

११. आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण, ...३१

१२. राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको वेवसाइट....३२

१३. वैदेशिक सहायता, ऋण, अनुदान एवम् प्राविधिक सहयोग र सम्झौता विवरण....३२

१४. सञ्चालन गरेको कार्यक्रम र सो को प्रगति प्रतिवेदन....३२

१५. वर्गीकरण तथा संरक्षण गरेको सूचनाको नामावली र त्यस्तो सूचना संरक्षण गर्न तोकिएको समयावधि....३२

१६. सूचना माग सम्बन्धी निवेदन र सो उपर सूचना उपलब्ध गराईएको विषय....३२

१७. सूचनाहरु अन्यत्र प्रकाशन भएका वा हुने भएको भए सो को विवरण....३२

१. राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको स्वरुप र प्रकृति

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १० बमोजिम यस राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको स्थापना भएको हो । कार्यकारी प्रमुखको नियुक्ति २०७६/०७/२९ गते भएसँगै प्राधिकरण स्थापना भएको हो । सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यूको अध्यक्षतामा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय परिषद् रहेको छ भने माननीय गृह मन्त्रीज्यूको अध्यक्षतामा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्यकारी समिति रहेको छ । परिषद र समितिको सदस्य-सचिवका रुपमा यस प्राधिकरणका कार्यकारी प्रमुख रहने व्यवस्था ऐनले गरेको छ । यस प्राधिकरणले विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी केन्द्रीय स्रोत निकायको रूपमा कार्य गर्ने अधिकार रहेको छ । हाल यसको कार्यालय सिंहदरबार, काठमाण्डौमा रहेको छ । प्राधिकरणको स्थापनासँगै विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यमा तदारुकताकासाथ अघि बढेको छ । विपद् जोखिम न्युनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ अनुसार केन्द्रमा प्रधानमन्त्रीको अध्यक्षतामा विपद् जोखिम न्युनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय परिषद् रहने व्यवस्था छ । यसले विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति तथा योजनाहरू तर्जुमा गर्ने कार्य गर्दछ । परिषद् मातहतमा रहने गरी गृहमन्त्रीको अध्यक्षतामा कार्यकारी समिति रहने र उक्त समिति अन्तगत रहने गरी राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्युनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको व्यवस्था गरिएको छ । त्यसै गरी उक्त ऐनले प्रदेश स्तरमा मुख्यमन्त्रीको अध्यक्षतामा प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समिति रहने जसले परिषदबाट स्वीकृत राष्ट्रिय नीति तथा योजनाको अधीनमा रही प्रदेशमा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति तथा योजना तर्जुमा गर्ने गर्दछ । सोही ऐन बमोजिम हरेक जिल्लामा प्रमुख जिल्ला अधिकारी संयोजक रहने गरी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति रहन्छ भने गाउँ /नगर कार्यपालिकाका अध्यक्ष/प्रमुखको अध्यक्षतामा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको गठन हुने व्यवस्था रहेको छ ।

२. राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको काम, कर्तव्य र अधिकार

(क) परिषद् तथा कार्यकारी समितिबाट स्वीकृत योजना, कार्यक्रम तथा निर्णय कार्यान्वय गर्ने, गराउने,

(ख) विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी केन्द्रीय स्रोत निकायको रूपमा कार्य गर्ने,

(ग) नदी नियन्त्रण, बाढी, पहिरो, भकूम्प, भू-मण्डलीय तापमान वृद्धि, जलवायु परिवर्तन, भू-उपयोग र विभिन्न प्रकोप तथा विपद्का सम्भावित कारक र न्यूनीकरणका उपायको विषयमा अध्ययन, अनसुन्धान गर्ने, गराउने,

(घ) प्रदेश तथा स्थानीय तहलाई विपद् व्यस्थापन सम्बन्धी आवधिक योजना निर्माण गर्न आवश्यकता अनुसार आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउने,

(ङ) विपद् व्यस्थापन सम्बन्धी कार्यमा गैरसरकारी संस्था, निजी क्षेत्र एवं स्थानीय समुदायलाई संलग्न गर्ने, गराउने तथा तिनीहरुको कार्यमा समन्वय एवं सहजीकरण गर्ने,

(च) सङ्घ, प्रदेश तथा स्थानीय तहमा खोज तथा उद्धार समूहको गठन तथा क्षमता विकास गरी प्रभाकारी खोज, उद्धार तथा राहत प्रदान गर्ने, गराउने,

(छ) विपद्को घटना हुनासाथ त्यस्ता घटनाबाट असर पर्न सक्ने क्षेत्रमा रहेका व्यक्तिलाई उद्धार गर्ने, गराउने र विपद् प्रभावित बासिन्दाको जीउधनको भरपर्दो सुरक्षा व्यवस्था मिलाउन सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गर्ने,

(ज) विपद् प्रभावितको खोज तथा उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय, खोज तथा उद्धार समूह, फ्लाइङ्ग स्क्वाड, स्थानीय समुदाय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, नेपाल स्काउट, स्वयंसेवक, प्राविधिज्ञ लगायतका सरोकावाला संस्थालाई परिचालन गर्ने, गराउने,

(झ) विपद्का घटना पश्चात मानविय सहायताका लागि आउने राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय खोज, उद्धार समूह एवं प्राप्त हुने नगद तथा राहत सामग्रीको व्यस्थापन गर्ने, गराउने,

(ञ) विपद् व्यस्थापनको क्षेत्रमा प्राप्त हुने अन्तर्राष्ट्रिय, द्विपक्षीय एवं बहुक्षीय सहायताको एकीकृत अभिलेख राख्ने,

(ट) राष्ट्रिय विपद् व्यस्थापन सूचना प्रणालीको विकास तथा सञ्चालन गरी विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी सूचना तथा तथ्याङ्कको सङ्कलन, विश्लेषेण, भण्डारण तथा सम्प्रेषण गर्ने, गराउने,

(ठ) नेपाल सरकारका विभिन्न निकाय लगायत अन्य संस्थालाई विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित विषयमा सल्लाह सुझाव दिने,

(ड) सार्वजनिक संस्था तथा व्यावसायिक प्रतिष्ठानले आफ्ना कर्मचारी तथा कामदारलाई दिनु पर्ने विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी आधारभतू अभिमुखिकरण तालिमको विषय र मापदण्ड तोक्ने,

(ढ) विपद् व्यवस्थापनका सम्बन्धमा सङ्घ, प्रदेश र स्थानीयस्तरका प्रशासनीक तथा सुरक्षा संयन्त्र तत्काल परिचालन हुने गरी दुरुस्त राख्न लगाउने,

(ण) विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धमा जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने, गराउने,

(त) विपद् जोखिम न्यूनीकरणको लागि भू-विज्ञान, भूकम्प विज्ञान, जल तथा मौसम विज्ञान, भौगोलिक सूचना प्रणाली, दूर संवेदन (रिमोट सेन्सिङ) प्रणाली, पूर्व चेतावनी प्रणाली लगायतका आधुनिक तथा परम्परागत प्रविधिहरुको अध्ययन, अनसुन्धान गर्ने, गराउने र उपयुक्त प्रविधिको उपयोग गर्ने, गराउने,

(थ) विपद्का सम्भावित घटनाको बारेमा सम्बन्धित सबैलाई पूर्व जानकारी गराउन, तत्काल सूचना सङ्कलन, विश्लषेण तथा सम्प्रेषण गर्ने र खोज, उद्धार तथा राहत सम्बन्धी कार्यको

समन्वय तथा परिचालन गर्न राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्ने,

(द) विपद्को समयमा तत्काल परिचालन हुने गरी फ्लाइङ्ग स्क्वाड गठन गर्ने,

(ध) विपद्को समयमा खोज, उद्धार तथा राहत कार्यका लागि तत्काल परिचालन गर्ने स्वयंसेवक ब्यूरो गठन गर्ने,

(न) विपद् प्रभावित क्षेत्रका नागरिकहरुलाई अस्थायी पुनर्स्थापना तथा सिकाइ केन्द्रको निर्माणमा स्थानीय समदुाय एवं स्वयंसेवकहरू परिचालन गर्ने, गराउने,

(प) विपद् प्रतिकार्यमा निजी तथा गैरसरकारी संस्था, स्थानीय समुदाय तथा अन्य सरोकारवालालाई समन्वयात्मक रूपमा परिचालन गर्ने, गराउने,

(फ) विपद्का लागि आपत्कालीन गोदाम घर सञ्चालन गर्ने तथा प्राप्त राहत सामग्रीको व्यवस्थापन गर्ने,

(ब) विपद् बाट प्रभावित व्यक्तिका लागि मनोसामाजिक परामर्श सेवा उपलब्ध गर्ने, गराउने,

(भ) विपद् व्यवस्थापनका सम्बन्धमा नेपाल सरकारका मन्त्रालय, विभाग तथा अन्य निकायले कार्यकारी समितिले निर्धारण गरेको भूमिका तथा जिम्मेवारी निर्वाह गरे नगरेको विषयमा अनुगमन गरी कार्यकारी समिति समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्ने,

(म) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी तोकिए बमोजिमका अन्य कार्य गर्ने, गराउने ।

३. राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्य विवरणः

नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषदको मिति २०७७/०६/११ को निर्णयानुसार स्वीकृत भई हाल कायम रहेको राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको संगठन संरचना देहाय बमोजिम रहेको छ ।

३.१.कर्मचारी संगठन संरचना

राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको संगठन संरचना

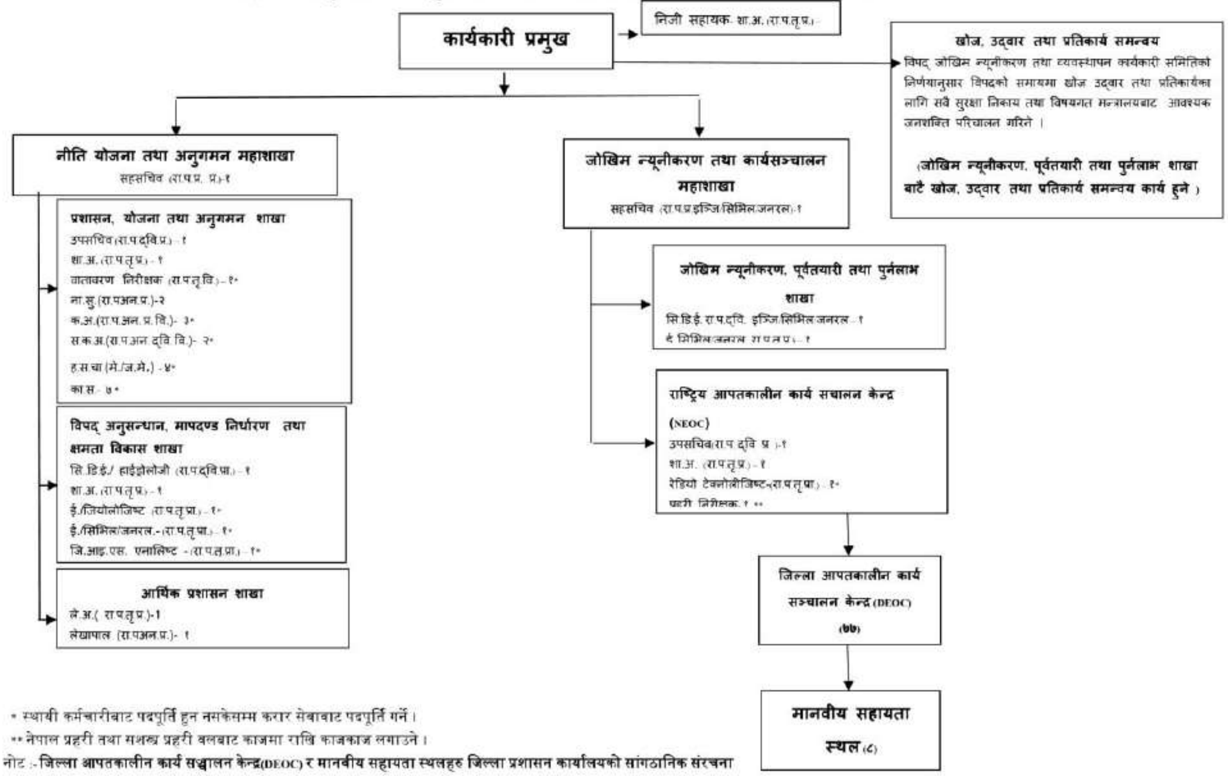

३.२.कर्मचारी संख्या विवरण

राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण

(दरबन्दी र हालको कर्मचारीको अवस्था)

सि.नं	पदको नाम	श्रेणी/तह	सेवा	समुह	दरबन्दी	कार्यरत	कैफियत
१	कार्यकारी प्रमुख	विशिष्ट			१	श्री अनिल पोखरेल	
२	सह सचिव	रा.प.प्रथम	नेपाल प्र.		१	श्री रुद्रसिंह तामाङ्ग	
३	सह सचिव	रा.प.प्रथम	नेपाल इ.	सिभिल	१	श्री रामेश्वर मरहट्टा	
४	उप सचिव	रा.प.द्धितीय	नेपाल प्र.	सा.प्रशासन	२	श्री हिरादेबि पौडेल श्री ध्रुव बहादुर खड्का श्री कृष्ण गैहे श्री जीवन प्रसाद दुलाल	

						श्री लिला कुमारी के.सी. श्री सन्ध्या सिग्देल श्री वेद प्रसाद अर्याल	
५	उप सचिव (प्रा)	रा.प.द्धितीय	नेपाल ई	सिभिल/हाईड्रोलोजि	१	श्री राजेन्द्र शर्मा	
६	उप सचिव (प्रा)	रा.प.द्धितीय	वन	स्वा.एण्ड बा.क		श्री सुन्दर प्रसाद शर्मा	काज
७	उप सचिव (प्रा)	रा.प.द्धितीय	नेपाल ई	सिभिल/जनरल	१	श्री विजय राना मगर	
६	शाखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	नेपाल प्रशासन	सा.प्रशासन	४	श्री गंगा भट्टराई सुवेदी श्री ममता कुमारी ओझा श्री सुष्मा पोखरेल (ढुंगेल) श्री प्रमेश शिवा श्री सुन्दर वान्तवा श्री शान्ति महत श्री भरत राज पण्डेय श्री उर्मिला अधिकारी श्री स्मीता पौडेल श्री तारा बहादुर कुँवर श्री बासुदेव खनाल श्री प्रभा अर्याल श्री मिनक्षी भूर्तेल श्री दिपक पाण्डेय श्री खेमराज पौडेल श्री बरदान सेजुवाल श्री राजन घिमिरे	
७.	लेखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	नेपाल प्रशासन	लेखा	१	श्री योगेश पराजुली	
८	मेटेरियोलोजिष्ट	रा.प.तृतीय	मेटेरोलोजी		१	रिक्त	
९	इञ्जिनियर	रा.प.तृतीय	जनरल		१	श्री सुशिलकुमार श्रेष्ठ श्री बालदिप शर्मा	
	स.प्र.ना. उपरीक्षक	रा.प.द्धितीय	स.प्र.बल नेपाल		१	श्री पुरुषोत्तम भण्डारी	
१०	स.प्रहरी निरीक्षक	रा.प.तृतीय	स.प्र.बल नेपाल		१	श्री सुदर्शन अर्याल	
११	प्रहरी नायब निरीक्षक	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रहरी		१	श्री अमृत थापा	
१२	जियोलोजिष्ट	रा.प.तृतीय	नेपाल ई	जियोलोजी	१	श्री राजेन्द्र आचार्य	
१३	वातावरण निरीक्षक	रा.प.तृतीय			१	श्री रिना चौधरी	
१४	जि.आई.एस.एनालिष्ट	रा.प.तृतीय			१	रिक्त	
१५	रेडियो टेक्नोलोजीष्ट	रा.प.तृतीय			१	रिक्त	
१६	नायव सुव्वा	रा.प.अनं.प्र.	सा.प्रशासन		२	श्री सञ्जय श्रेष्ठ श्री सुदर्शन खनाल	
१७	लेखापाल	रा.प.अनं.प्र.	नेपाल प्रशासन	लेखा	१	श्री मातृका प्रसाद कोइराला	
१८	कम्प्युटर अप्रेटेर	रा.प.अनं.प्र.			३	श्री सुनन्दा पोखरेल श्री उदेन सुवेदी	
१९	स.क.अ.	रा.प.अनं.द्धि.			२	श्री राजन भुजेल श्री दिवश राई	
	प्र.ह.	रा.प.अनं.तृ	नेपाल प्रहरी			श्री सन्तोषकुमार चौधरी	

	प्र.ज.	रा.प.अनं.च.	नेपाल प्रहरी			श्री सोबित थपलिया	
	प्र.ज.	रा.प.अनं.च.	नेपाल प्रहरी			श्री सुनिल	
२०	ह.स.चा.	श्रेणी विहीन	मे/ज.मे		४	श्री देवराज ढुंगेल श्री फत्तबहादुर थापा श्री अशोक उप्रेती श्री नसिर तामाङ	
२१.	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहीन	सा.प्रशासन		७	श्री उद्धवप्रसाद ढुंगाना श्री कुमारी तामाङ श्री निर्मलादेवी रावल (करार) श्री सुष्मा बुढाथोकी (करार) श्री कल्पना राई (करार) श्री खिम बहादुर चौधरी (करार) श्री सुजन निरौला (करार)	
जम्माः				३८			
हाल कार्यरत कर्मचारी संख्या				५६			

३.३.कार्यविवरण

३.३.१.नीति योजना तथा अनुगमन महाशाखा

प्रशासन, योजना तथा अनुगमन एवम् विपद् अनुसन्धान, मापदण्ड निर्धारण तथा क्षमता विकास लगायत आर्थिक प्रशासन सम्बन्धमा समेत देहायका कार्यहरु यस महाशाखाबाट सम्पादन गरिन्छ ।

- विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा ब्यवस्थापन सम्बन्धी प्राधिकरणको वार्षिक नीति, योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने कार्यान्वयनमा सहजीकरण गर्ने, गराउने ।
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा ब्यवस्थापन राष्ट्रिय परिषद् र कार्यकारी समितिबाट निर्णय भए अनुसार गर्नुपर्ने कार्यहरूको लागि योजना तर्जुमा गर्न, कार्यान्वयन गर्ने, गराउने साथै कार्यकारी समितिको निर्णय अनुसार सूचना सबै सरोकारवालालाई उपलब्ध गर्ने, गराउने ।
- प्रदेश तथा स्थानीय तहलाई विपद् ब्यवस्थापन सम्बन्धी आवाधिक योजना, दीर्घकालीन योजना, वार्षिक नीति, रणनीति निर्माण गर्न आवश्यकतानुसार आर्थिक एवम् प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउने ।

- गृह मन्त्रालयसगँ समन्वय गरी विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्न नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय तह लगायत अन्य निकायहरूसगँ समन्वय गर्ने,
- विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्न अन्तराष्ट्रिय निकाय/संस्था,गैरसरकारी संस्था, नीजि क्षेत्र, Civil Society हरूको विवरण अद्यावधिक गर्ने साथै आवश्यक समन्वय गर्ने,
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा ब्यवस्थापन कार्यकारी समितिले प्राधिकरणको संरचना, संगठन तथा ब्यवस्थापन सम्बन्धी सर्वेक्षण गर्ने निर्णय गरेमा त्यस्तो सर्वेक्षण गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने,
- प्राधिकरणको प्रशासनीक (कर्मचारीको काज, भ्रमण, विदा लगायत) कार्य गर्ने, गराउने ।
- प्राधिकरण अन्तरगतका कर्मचारीको अभिलेख ब्यवस्थापन गर्ने, गराउने ।
- विपद् सम्वन्धी विभिन्न समारोह, दिवस, गोष्ठी, कार्यक्रम सम्बन्धी कार्य गर्ने, गराउने
- विपद् सम्बन्धी सूचना प्रणाली (DIMS) लाई व्यवस्थित एंव प्रभावकारी रुपमा सञ्चालनको ब्यवस्था मिलाउने ।
- विपद् सम्बन्धी अन्य निकायहरू Department of Hydrology and Metrology, Department of Mine and Geology आदिसंग Automation गर्ने कार्य गर्ने, गराउने।
- मनसुन, बाढी पूर्व सूचना, जोखिम नक्सांकन, लगायत जलजन्य प्रकोप व्यवस्थापन सम्बन्धमा आवश्यकता/माग अनुसार प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार तथा अन्य सरोकारवाला निकायहरूलाई प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउने।
- जलविज्ञान, जलगुण तथा थिग्रेनी र हिमनदी, हिमतालहरूको मोडलिङ मार्फत विगतको घटनाक्रमको विश्लेषण गर्ने तथा भविष्यको आउन सक्ने विषम परिस्थितिको आँकलन गर्ने (Reconstruction of past events and Scenario development of Future states)
- विषम हावापानीको अवस्थामा विशेष सूचकहरू (Index) को थप अध्ययन, अनुसन्धान विश्लेषण गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने र प्राधिकरणलाई उपलव्ध गराउने।

- विपद् ब्यवस्थापनका सम्बन्धमा नेपाल सरकारका मन्त्रालय, प्रदेश सरकार र स्थानीय तह लगायत अन्य निकायहरूको सम्बन्धमा कार्यकारी समितिले निर्धारण गरेको भूमिका तथा जिम्मेवारी निर्वाह गरे नगरेको विषयमा अनुगमन गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने, गराउने।
- प्राधिकरणबाट सम्पादन भएका आवधिक योजना, क्षेत्रगत योजना, दीर्घकालिन योजना तथा वार्षिक कार्यक्रमहरूको समिक्षा गरी प्रगति प्रतिवेदन तयार गर्ने, गराउने।
- नेपाल सरकारले विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका क्षेत्रमा गरेका द्विपक्षीय तथा बहुपक्षीय अन्तराष्ट्रिय प्रतिवद्धता र रणनीतिहरुको आवश्यकतानुसार कार्यान्वयन गर्ने, गराउने तथा सोको प्रतिवेदन तयार गर्ने र सम्वन्धीत निकायमा पेश गर्न सहयोग गर्ने।
- प्राधिकरण मातहत रहने DEOC तथा मानवीय सहायता स्थलहरूको लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गर्न, गराउने साथै DEOC तथा सहायता स्थलहरूको नियमित अनुगमन गर्ने, गराउने ।
- विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय सरकारबाट कार्यान्वयन भएको कार्यक्रमहरूको अभिलेख तथा विपद् सम्बन्धी सूचना अद्यावधिक गर्ने, गराउने।
- सूचना तथा प्रविधि सम्बन्धी अन्य कार्य गर्ने, गराउने ।
- प्राधिकरणको प्रशासनिक तथा खरिद इकाइको काम गर्ने, गराउने ।
- विपद् ब्यवस्थापन सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान खोज तथा विश्लेषण गर्ने, गराउने
- नदी नियन्त्रण, बाढी, पहिरो, भूकम्प, भूमण्डलीय तापमान बृद्धि, जलवायु परिवर्तन, भूउपयोग र विभिन्न प्रकोप तथा विपद्का सम्भावित कारक र न्यूनीकरणका उपायको विषयमा अध्ययन, अनुसन्धान गर्ने, गराउने ।
- विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि सीप, कौशल र चेतना अभिवृद्धि गर्न सहयोग गर्ने, गराउने,
- विपद् प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी अवस्थामा रहने ।

- विपद्का सम्भावित घटनाको बारेमा सम्बन्धित सबैलाई पूर्व जानकारी गराउन तत्काल नेपाल सरकारद्वारा तर्जुमा भएका विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कानुन, नीति, रणनीति, मापदण्ड र कार्ययोजना कार्यान्वयनमा सहजीकरण गर्ने,
- मौसमसँग सम्वन्धीत पूर्वानुमान, सूचना तथा जानकारीहरु तयार गर्ने साथै सो को जानकारी तत्काल सरोकारवालाहरुलाई उपलब्ध गर्ने गराउने,
- मौसम सम्वन्धी सूचना तथा जानकारी तात्कालिक रुपमा सरोकारवालाहरुलाई उपलव्ध गराउने,
- समग्र मौसमी अवस्थाको नियमित अनुगमन तथा विश्लेषण गर्ने,गराउने,
- विपद् ब्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने सरकारी निकाय, गैरसरकारी संस्था र निजी क्षेत्रका कार्यक्रमलाई नेपाल सरकारको प्राथमिकता तथा आवश्यकताको आधारमा परिचालन गर्न मार्गदर्शन गर्ने र त्यस्ता कार्यको अनुगमन गर्ने, गराउने,
- सार्वजनिक संस्था तथा ब्यवसायिक प्रतिष्ठानले प्रतिष्ठानको प्रकृतिको आधारमा आफ्ना कर्मचारी तथा कामदारलाई दिनुपर्ने विपद् ब्यवस्थापन सम्बन्धी आधारभूत अभिमुखीकरण तालिमको विषय र मापदण्ड तोक्न, आवश्यकता अनुसार तालिम, प्रशिक्षण कार्यक्रमहरु संचालन गर्न, गराउने,
- फ्लाइङ स्क्वाडको लागि तालिम सञ्चालन गर्ने,
- विपद्बाट प्रभावित ब्यक्तिका लागि मनोसामाजिक परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने।

३.२.३.जोखिम न्यूनीकरण तथा कार्यसञ्चालन महाशाखा

जोखिम न्यूनीकरण, पूर्वतयारी तथा पूनर्लाभ, विपद् अनुसन्धान, मापदण्ड निर्धारण तथा क्षमता विकास एवम् राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र सम्बन्धी देहाय बमोजिमका कार्यहरु यस महाशाखाबाट गरिन्छ ।

- सूचना संकलन विश्लेषण तथा सम्प्रेषण गर्न र खोज उद्धार तथा राहत सम्बन्धी कार्यको समन्वय गरी तयारी अवस्थामा राख्ने

- विपद् प्रतिकार्यको समयमा विषयगत निकायसँग छलफल गर्ने र परिचालन (Cluster Activation) का लागि कार्ययोजना वनाउने ।
- विपद्को समयमा नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, शशस्त्र प्रहरी लगायत सुरक्षा निकाय, स्वयमसेवक व्यूरो, फ्लाइङ्ग स्क्वाड लगायत संयन्त्र परिचालन गर्ने
- विपद् प्रतिकार्यमा निजी तथा गैरसरकारी संस्था स्थानीय समुदाय तथा अन्य सरोकारवालालाई समन्वयात्मक रुपमा परिचालन गर्ने, गराउने ।
- विपद्का लागि आपत्कालिन गोदाम घर सञ्चालन गर्ने, प्राप्त राहत सामाग्रीको ब्यवस्थापन गर्ने, विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धमा जनचेतना अभिबृद्धि गर्ने, गराउने ।
- विपद् प्रभावित क्षेत्रका नागरिकलाई अस्थायी पुनर्स्थापना तथा सिकाई केन्द्रको निर्माणमा स्थानीय समुदाय एवं स्वयमसेवक परिचालन गर्ने, गराउने ।
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्पर्क ब्यक्ति (Focal Persons) को बैठक आयोजना गर्ने ।
- केन्द्रीय विपद् ब्यवस्थापन समितिबाट जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन कोषमा रकम निकासा तथा विपद् प्रतिकार्यका लागि खर्च भूक्तानि सम्बन्धी कार्य गर्ने।
- विपद्को समयमा विपद् प्रतिकार्यको लागि अन्तराष्ट्रिय द्विपक्षीय र बहुपक्षीय सहयोगको पूर्व तयारी बारे जानकारी लिने र सो व्यवस्था सम्बन्धी जानकारी सम्बन्धितलाई गराउने।
- पूर्व तयारी, पूर्व सूचना तथा संचारको विषयमा अन्तर तह र निकाय बीच समन्वय र सहकार्य कायम गर्ने गराउने,
- विपद्का घटना पश्चात् द्रूत क्षति आँकलन गर्ने र पुनर्लाभ तथा पुनर्स्थापनाका लागि आवश्यक व्यवस्था र समन्वयात्मक कार्य गर्ने गराउने,
- विपद्बाट प्रभावित व्यक्ति तथा समुदायलाई मानवीय सहायता उपलब्ध गराउँदा आधारभूत मानवीय मापदण्ड (Core Humanitarian Standard) को अनुसरण गर्न गराउन आवश्यक पहल गर्ने गराउने,
- विपद्का घटना पश्चात मानवीय सहायताका लागि आउने राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय समूह एवम् प्राप्त हुने नगद तथा राहत सामग्रीको व्यवस्थापन र लेखाजोखा गर्ने, गराउने।

- विपद् पुनर्लाभ तथा पुनर्स्थापना सम्बन्धमा नेपाल सरकारका मन्त्रालय, विभाग तथा अन्य निकायलाई निर्धारित गरेको भूमिका तथा जिम्मेवारी निर्वाह गरे नगरेको विषयमा अनुगमनको व्यवस्था गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने गराउने,
- पुनर्लाभ र पुनर्स्थापनाका लागि प्रदेश, जिल्ला र स्थानीय तहसँग समन्वय, सहकार्य र साझेदारी प्रवर्धन गर्ने व्यवस्था मिलाउने र ती तहहरूले आ-आफ्नो भूमिका तथा जिम्मेवारी निर्वाहको विषयमा अनुगमनको व्यवस्था मिलाई प्रतिवेदन गर्ने गराउने,
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा ब्यवस्थापन कार्यकारी समिति र परिषद् बाट भएका निर्णय कार्यान्वयन गर्ने गराउने ।
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी मापदण्ड, नक्सा, डिजाइन तयार गरी सरोकारवाला निकायसँग समन्वय गरी कार्यान्वयन गर्न जोड दिने,
- विपद् जोखिम सम्वेदनशिल विकासलाई जोड दिई सार्वजनिक तथा निजी पूर्वाधार निर्माणमा आवश्यक मापदण्ड तयार गरी लागू गर्ने,गराउने,
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी विषयलाई विकास कार्यक्रममा मूल प्रवाहिकरण गर्न आवश्यक प्राविधिक कार्यहरू गर्ने गराउने,
- सार्वजनिक तथा निजी भवन, सार्वजनिक सडक, पूल, विमान स्थल, लगायतको जोखिम मूल्याङ्कन गरी आवश्यक सल्लाह सुझाव प्रस्तुत गर्ने,गराउने,
- भुकम्प प्रतिरोधी तथा चट्याङ्ग प्रतिरोधी भवन निर्माण गर्न नमुना Building code बनाउने, कार्यान्वयनमा समन्वय गर्ने,गराउने,
- विपद् ब्यवस्थापन सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान खोज तथा विश्लेषण गर्ने, गराउने ।
- विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी पाठ्यक्रम निर्माण तथा तालिमको ढाँचा तयार गर्न सहयोग गर्ने, गराउने
- नदी नियन्त्रण, बाढी, पहिरो, भूकम्प, भूमण्डलीय तापमान बृद्धि, जलवायु परिवर्तन, भूउपयोग र विभिन्न प्रकोप तथा विपद्का सम्भावित कारक र न्यूनीकरणका उपायको विषयमा अध्ययन, अनुसन्धान गर्ने, गराउने ।

- नेपाल सरकारका विभिन्न निकाय लगायत अन्य संस्थालाई विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा ब्यवस्थापनसंग सम्बन्धित अध्ययन अनुसन्धान तथा मापदण्ड निर्माण तथा कार्यान्वयनका विषयहरुमा प्राविधिक सहायता उपलव्ध गराउने ।
- विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि भूविज्ञान, जल तथा मौषम विज्ञान, भौगोलिक सूचना प्रणाली, दूर संवेदन (रिमोट सेन्सिङ) प्रणाली, पूर्व चेतावनी प्रणाली लगायतका आधुनिक तथा परम्परागत प्रविधिहरुको अध्ययन अनुसन्धान गर्ने, गराउने र उपयुक्त प्रविधिको उपयोग गर्ने गराउने,
- विपद् व्यवस्थापन आधुनिक सूचना प्रणाली विकास सम्बन्धी कार्य गर्ने गराउने,
- विपद् जोखिमको अध्ययन तथा अनुसन्धानमा सरकारी निकायहरु, निजी तथा साझेदार, गैर सरकारी संस्थाहरु, रेडक्रस अभियानका अंगहरु, विश्व विद्यालय र अनुसन्धान केन्द्रहरु तथा अन्य सरोकारवालाहरु बीच सहकार्य र समन्वय गर्ने, गराउने,
- खडेरी,जलवायु परिवर्तन सम्वन्धी तथ्य, आंकलन, सूचना, जानकारीहरु अध्ययन गर्ने गराउने साथै विषम हावापानीको अवस्थामा विशेष सूचकहरु (Index) को थप अध्ययन, अनुसन्धान गरी विश्लेषण तयार गर्ने,
- संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहमा खोज तथा उद्धार समूहको गठन तथा क्षमता विकास गरी प्रभावकारी खोज, उद्धार तथा राहत प्रदान गर्ने, गराउने,
- विपद्का घटना हुनासाथ त्यस्ता घटनाबाट असर पर्न सक्ने क्षेत्रमा रहेका ब्यक्तिलाई उद्धार गर्ने, गराउने र विपद् प्रभावित वासिन्दाको जीउधनको भरपर्दो सुरक्षा ब्यवस्था मिलाउन सम्बन्धित निकायसंग समन्वय गर्ने गराउने,
- विपद् प्रभावितको खोज तथा उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय खोज तथा उद्धार समूह, फ्लाइङ स्क्वाड, स्थानीय समूदाय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, नेपाल स्काउट, स्वयम सेवक, प्राविधिक लगायतका सरोकारवाला संस्थालाई परिचालन गर्ने गराउने,
- विपद् प्रभावितको खोज तथा उद्धारका लागि आउने राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय खोज तथा उद्धार समूह एवम् प्राप्त हुने नगद तथा राहत सामाग्रीको ब्यवस्थापन गर्ने गराउने,

- विपद् प्रभावितको खोज तथा उद्धारका लागि प्राप्त हुने अन्तर्राष्ट्रिय द्विपक्षिय एव बहुपक्षिय सहायताको एकीकृत अभिलेख राख्ने,
- विपद्को समयमा अन्य सरकारी निकायका कर्मचारी आवश्यक पर्ने अवस्था आइ परेमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा ब्यवस्थापन कार्यकारी समितिको निर्णय अनुसार कर्मचारी परिचालन गर्ने, गराउने,
- विपद्को समयमा प्राप्त राहत सामाग्रीलाई सुरक्षित रुपमा भण्डारण गर्ने र प्रभावितलाई पारदर्शी रुपमा राहत वितरणको ब्यवस्था मिलाउने,
- विपद्को समयमा तत्काल परिचालन हुने गरी फ्लाइङ स्क्वाड र स्वयम सेवक ब्यूरो गठन गर्न सुरक्षा निकायसंग समन्वय गर्ने गराउने,
- राहत संकलन र परिचालनमा दोहोरोपना आउँन नदिन एकद्वार प्रणाली अवलम्बन गर्ने गराउने,
- विपद्को समयमा विपद् प्रतिकार्यको लागि सुरक्षा निकाय, खोज तथा उद्धार समूह र संस्थालाई परिचालन गर्नुपर्ने भएमा प्राधिकरण मार्फत गृह मन्त्रालयसँग समन्वय गर्ने गराउने,
- विपद् प्रतिकार्यका अनुगमनको लागि अनुगमन संयन्त्रको व्यवस्था र परिचालन गर्न समन्वय र आवश्यक व्यवस्था गर्ने गराउने,
- खोज तथा उद्धार तत्काल सञ्चालन गर्न राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रको हाताभित्र कमाण्ड पोष्ट खडा गर्ने गराउने,
- आपत्कालीन कार्य संचालन तथा प्रतिकार्यको लागि अन्तर तह र निकाय बीच समन्वय कायम गर्न आवश्यक व्यवस्था गर्ने गराउने,
- विपद् प्रतिकार्यको विभिन्न संघ संस्थाहरूसँग सम्पर्क, समन्वय र सहकार्य गर्ने गराउने।
- संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहमा खोज तथा उद्धार समूहको गठन तथा क्षमता विकास गरी प्रभावकारी खोज, उद्धार तथा राहत प्रदान गर्ने, गराउने,

- विपद्का घटना हुनासाथ त्यस्ता घटनाबाट असर पर्न सक्ने क्षेत्रमा रहेका ब्यक्तिलाई उद्धार गर्ने, गराउने र विपद् प्रभावित वासिन्दाको जीउधनको भरपर्दो सुरक्षा ब्यवस्था मिलाउन सम्बन्धित निकायसंग समन्वय गर्ने गराउने,
- विपद् प्रभावितको खोज तथा उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय खोज तथा उद्धार समूह, फ्लाइङ स्क्वाड, स्थानीय समूदाय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, नेपाल स्काउट, स्वयम सेवक, प्राविधिक लगायतका सरोकारवाला संस्थालाई परिचालन गर्ने गराउने,
- विपद् प्रभावितको खोज तथा उद्धारका लागि आउने राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय खोज तथा उद्धार समूह एवम् प्राप्त हुने नगद तथा राहत सामाग्रीको ब्यवस्थापन गर्ने गराउने,
- विपद् प्रभावितको खोज तथा उद्धारका लागि प्राप्त हुने अन्तर्राष्ट्रिय द्धिपक्षिय एव बहुपक्षिय सहायताको एकीकृत अभिलेख राख्ने,
- विपद्को समयमा अन्य सरकारी निकायका कर्मचारी आवश्यक पर्ने अवस्था आइ परेमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा ब्यवस्थापन कार्यकारी समितिको निर्णय अनुसार कर्मचारी परिचालन गर्ने, गराउने,
- विपद्को समयमा प्राप्त राहत सामाग्रीलाई सुरक्षित रुपमा भण्डारण गर्ने र प्रभावितलाई पारदर्शी रुपमा राहत वितरणको ब्यवस्था मिलाउने,
- विपद्को समयमा तत्काल परिचालन हुने गरी फ्लाइङ स्क्वाड र स्वयम सेवक ब्यूरो गठन गर्न सुरक्षा निकायसंग समन्वय गर्ने गराउने,
- राहत संकलन र परिचालनमा दोहोरोपना आउँन नदिन एकद्वार प्रणाली अवलम्बन गर्ने गराउने,
- विपद्को समयमा विपद् प्रतिकार्यको लागि सुरक्षा निकाय, खोज तथा उद्धार समूह र संस्थालाई परिचालन गर्नुपर्ने भएमा प्राधिकरण मार्फत गृह मन्त्रालयसँग समन्वय गर्ने गराउने,

- विपद् प्रतिकार्यका अनुगमनको लागि अनुगमन संयन्त्रको व्यवस्था र परिचालन गर्न समन्वय र आवश्यक व्यवस्था गर्ने गराउने,
- खोज तथा उद्धार तत्काल सञ्चालन गर्न राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रको हाताभित्र कमाण्ड पोष्ट खडा गर्ने गराउने,
- आपत्कालीन कार्य संचालन तथा प्रतिकार्यको लागि अन्तर तह र निकाय बीच समन्वय कायम गर्न आवश्यक व्यवस्था गर्ने गराउने,
- विपद् प्रतिकार्यमा विभिन्न संघ संस्थाहरूसँग सम्पर्क, समन्वय र सहकार्य गर्ने गराउने।

प्राधिकरणबाट प्रदान गरिने सेवा

यस प्राधिकरण अन्तर्गतका महाशाखा तथा शाखाहरुको स्वीकृत कार्यविवरण बमोजिम प्रदान गरिने सेवा देहाय बमोजिम रहेका छनः

महाशाखा मातहतका शाखाहरु	प्रदान गरिने सेवा
<u>नीति योजना तथा अनुगमन महाशाखा</u> **१. प्रशासन, योजना तथा अनुगमन सम्बन्धी काम**	- विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी प्राधिकरणको वार्षिक नीति, योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने कार्यान्वयनमा सहजीकरण गर्ने, गराउने । - विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय परिषद् र कार्यकारी समितिबाट निर्णय भए अनुसार गर्नुपर्ने कार्यहरूको लागि योजना तर्जुमा गर्न, कार्यान्वयन गर्ने, गराउने साथै कार्यकारी समितिको निर्णय अनुसार सूचना सबै सरोकारवालालाई उपलब्ध गर्ने, गराउने । - प्रदेश तथा स्थानीय तहलाई विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी आवाधिक योजना, दीर्घकालीन योजना, वार्षिक नीति, रणनीति निर्माण गर्न आवश्यकतानुसार आर्थिक एवम् प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउने । - गृह मन्त्रालयसगँ समन्वय गरी विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्न नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय तह लगायत अन्य निकायहरूसगँ समन्वय गर्ने, - विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्न अन्तराष्ट्रिय निकाय/संस्था,गैरसरकारी संस्था, नीजि क्षेत्र, Civil Societyहरूको विवरण अद्यावधिक गर्ने साथै आवश्यक समन्वय गर्ने, - विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्यकारी समितिले प्राधिकरणको संरचना, संगठन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी सर्वेक्षण गर्ने निर्णय गरेमा त्यस्तो सर्वेक्षण गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने, - प्राधिकरणको प्रशासनीक (कर्मचारीको काज, भ्रमण, विदा लगायत) कार्य गर्ने, गराउने - प्राधिकरण अन्तरगतका कर्मचारीको अभिलेख व्यवस्थापन गर्ने, गराउने । - विपद् सम्वन्धी विभिन्न समारोह, दिवस, गोष्ठी, कार्यक्रम सम्बन्धी कार्य गर्ने, गराउने - विपद् सम्बन्धी सूचना प्रणाली (DIMS) लाई व्यवस्थित एंव प्रभावकारी रुपमा सञ्चालनको व्यवस्था मिलाउने । - विपद् सम्बन्धी अन्य निकायहरू Department of Hydrology and Metrology, Department of Mine and Geology आदिसंग Automation गर्ने कार्य गर्ने, गराउने। - मनसुन, बाढी पूर्व सूचना, जोखिम नक्सांकन, लगायत जलजन्य प्रकोप व्यवस्थापन सम्बन्धमा आवश्यकता/माग अनुसार प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार तथा अन्य सरोकारवाला निकायहरूलाई प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउने। - जलविज्ञान, जलगुण तथा थिग्रेनी र हिमनदी, हिमतालहरूको मोडलिङ मार्फत विगतको घटनाक्रमको विश्लेषण गर्ने तथा भविष्यको आउन सक्ने विषम परिस्थितिको आँकलन गर्ने (Reconstruction of past events and Scenario development of Future states)

	- विषम हावापानीको अवस्थामा विशेष सूचकहरू (Index) को थप अध्ययन, अनुसन्धान विश्लेषण गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने र प्राधिकरणलाई उपलब्ध गराउने। - विपद् व्यवस्थापनका सम्बन्धमा नेपाल सरकारका मन्त्रालय, प्रदेश सरकार र स्थानीय तह लगायत अन्य निकायहरूको सम्बन्धमा कार्यकारी समितिले निर्धारण गरेको भूमिका तथा जिम्मेवारी निर्वाह गरे नगरेको विषयमा अनुगमन गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने, गराउने। - प्राधिकरणबाट सम्पादन भएका आवधिक योजना, क्षेत्रगत योजना, दीर्घकालिन योजना तथा वार्षिक कार्यक्रमहरूको समिक्षा गरी प्रगति प्रतिवेदन तयार गर्ने, गराउने। - नेपाल सरकारले विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका क्षेत्रमा गरेका द्विपक्षीय तथा बहुपक्षीय अन्तराष्ट्रिय प्रतिवद्धता र रणनीतिहरूको आवश्यकतानुसार कार्यान्वयन गर्ने, गराउने तथा सोको प्रतिवेदन तयार गर्ने र सम्वन्धीत निकायमा पेश गर्न सहयोग गर्ने। - प्राधिकरण मातहत रहने DEOC तथा मानवीय सहायता स्थलहरूको लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गर्न, गराउने साथै DEOC तथा सहायता स्थलहरूको नियमित अनुगमन गर्ने, गराउने । - विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय सरकारबाट कार्यान्वयन भएको कार्यक्रमहरूको अभिलेख तथा विपद् सम्बन्धी सूचना अद्यावधिक गर्ने, गराउने। - सूचना तथा प्रविधि सम्बन्धी अन्य कार्य गर्ने, गराउने । - प्राधिकरणको प्रशासनिक तथा खरिद इकाइको काम गर्ने, गराउने । - विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान खोज तथा विश्लेषण गर्ने, गराउने - नदी नियन्त्रण, बाढी, पहिरो, भूकम्प, भूमण्डलीय तापमान बृद्धि, जलवायु परिवर्तन, भूउपयोग र विभिन्न प्रकोप तथा विपद्का सम्भावित कारक र न्यूनीकरणका उपायको विषयमा अध्ययन, अनुसन्धान गर्ने, गराउने । - विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि सीप, कौशल र चेतना अभिवृद्धि गर्न सहयोग गर्ने, गराउने,
२. **विपद् अनुसन्धान, मापदण्ड निर्धारण तथा क्षमता विकास सम्बन्धी काम**	- विपद् प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी अवस्थामा रहने । - विपद्का सम्भावित घटनाको बारेमा सम्बन्धित सबैलाई पूर्व जानकारी गराउन तत्काल नेपाल सरकारद्वारा तर्जुमा भएका विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कानुन, नीति, रणनीति, मापदण्ड र कार्ययोजना कार्यान्वयनमा सहजीकरण गर्ने, - मौसमसँग सम्वन्धीत पूर्वानुमान, सूचना तथा जानकारीहरु तयार गर्ने साथै सो को जानकारी तत्काल सरोकारवालाहरुलाई उपलब्ध गर्ने गराउने, - मौसम सम्वन्धी सूचना तथा जानकारी तात्कालिक रुपमा सरोकारवालाहरुलाई उपलव्ध गराउने, - समग्र मौसमी अवस्थाको नियमित अनुगमन तथा विश्लेषण गर्ने,गराउने,

	- विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने सरकारी निकाय, गैरसरकारी संस्था र निजी क्षेत्रका कार्यक्रमलाई नेपाल सरकारको प्राथमिकता तथा आवश्यकताको आधारमा परिचालन गर्न मार्गदर्शन गर्ने र त्यस्ता कार्यको अनुगमन गर्ने, गराउने, - सार्वजनिक संस्था तथा ब्यवसायिक प्रतिष्ठानले प्रतिष्ठानको प्रकृतिको आधारमा आफ्ना कर्मचारी तथा कामदारलाई दिनुपर्ने विपद् ब्यवस्थापन सम्बन्धी आधारभूत अभिमुखीकरण तालिमको विषय र मापदण्ड तोक्न, आवश्यकता अनुसार तालिम, प्रशिक्षण कार्यक्रमहरु संचालन गर्न, गराउने, - फ्लाइङ स्क्वाडको लागि तालिम सञ्चालन गर्ने, - विपद्बाट प्रभावित ब्यक्तिका लागि मनोसामाजिक परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने
३. <u>**जोखिम न्यूनीकरण, पूर्वतयारी तथा पूनर्लाभ सम्बन्धी काम**</u>	- सूचना संकलन विश्लेषण तथा सम्प्रेषण गर्न र खोज उद्धार तथा राहत सम्बन्धी कार्यको समन्वय गरी तयारी अवस्थामा राख्ने - विपद् प्रतिकार्यको समयमा विषयगत निकायसँग छलफल गर्ने र परिचालन (Cluster Activation) का लागि कार्ययोजना वनाउने । - विपद्को समयमा नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, शशस्त्र प्रहरी लगायत सुरक्षा निकाय, स्वयमसेवक व्यूरो, फ्लाइङ्ग स्क्वाड लगायत संयन्त्र परिचालन गर्ने - विपद् प्रतिकार्यमा निजी तथा गैरसरकारी संस्था स्थानीय समुदाय तथा अन्य सरोकारवालालाई समन्वयात्मक रुपमा परिचालन गर्ने, गराउने । - विपद्का लागि आपत्कालिन गोदाम घर सञ्चालन गर्ने, प्राप्त राहत सामाग्रीको ब्यवस्थापन गर्ने, विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धमा जनचेतना अभिबृद्धि गर्ने, गराउने - विपद् प्रभावित क्षेत्रका नागरिकलाई अस्थायी पुनर्स्थापना तथा सिकाई केन्द्रको निर्माणमा स्थानीय समुदाय एवं स्वयमसेवक परिचालन गर्ने, गराउने । - विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्पर्क ब्यक्ति (Focal Persons) को बैठक आयोजना गर्ने - केन्द्रीय विपद् ब्यवस्थापन समितिबाट जिल्ला विपद् ब्यवस्थापन कोषमा रकम निकासा तथा विपद् प्रतिकार्यका लागि खर्च भूक्तानि सम्बन्धी कार्य गर्ने। - विपद्को समयमा विपद् प्रतिकार्यको लागि अन्तराष्ट्रिय द्विपक्षीय र बहुपक्षीय सहयोगको पूर्व तयारी बारे जानकारी लिने र सो व्यवस्था सम्बन्धी जानकारी सम्बन्धितलाई गराउने। - पूर्व तयारी, पूर्व सूचना तथा संचारको विषयमा अन्तर तह र निकाय बीच समन्वय र सहकार्य कायम गर्ने गराउने, - विपद्का घटना पश्चात् द्रूत क्षति आँकलन गर्ने र पुनर्लाभ तथा पुनर्स्थापनाका लागि आवश्यक व्यवस्था र समन्वयात्मक कार्य गर्ने गराउने, - विपद्बाट प्रभावित व्यक्ति तथा समुदायलाई मानवीय सहायता उपलब्ध गराउँदा आधारभूत मानवीय मापदण्ड (Core Humanitarian Standard) को अनुसरण गर्न गराउन आवश्यक पहल गर्ने गराउने, - विपद्का घटना पश्चात मानवीय सहायताका लागि आउने राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय समूह एवम् प्राप्त हुने नगद तथा राहत सामग्रीको व्यवस्थापन र लेखाजोखा गर्ने, गराउने।

	- विपद् पुनर्लाभ तथा पुनर्स्थापना सम्बन्धमा नेपाल सरकारका मन्त्रालय, विभाग तथा अन्य निकायलाई निर्धारित गरेको भूमिका तथा जिम्मेवारी निर्वाह गरे नगरेको विषयमा अनुगमनको व्यवस्था गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने गराउने, - पुनर्लाभ र पुनर्स्थापनाका लागि प्रदेश, जिल्ला र स्थानीय तहसँग समन्वय, सहकार्य र साझेदारी प्रवर्धन गर्ने व्यवस्था मिलाउने र ती तहहरूले आ-आफ्नो भूमिका तथा जिम्मेवारी निर्वाहको विषयमा अनुगमनको व्यवस्था मिलाई प्रतिवेदन गर्ने गराउने, - विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा ब्यवस्थापन कार्यकारी समिति र परिषद् बाट भएका निर्णय कार्यान्वयन गर्ने गराउने ।
४. **<u>विपद् अनुसन्धान, मापदण्ड निर्धारण तथा क्षमता विकास सम्बन्धी काम</u>**	- विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी मापदण्ड, नक्सा, डिजाइन तयार गरी सरोकारवाला निकायसँग समन्वय गरी कार्यान्वयन गर्न जोड दिने, - विपद् जोखिम सम्वेदनशिल विकासलाई जोड दिई सार्वजनिक तथा निजी पूर्वाधार निर्माणमा आवश्यक मापदण्ड तयार गरी लागू गर्ने,गराउने, - विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी विषयलाई विकास कार्यक्रममा मूल प्रवाहिकरण गर्न आवश्यक प्राविधिक कार्यहरू गर्ने गराउने, - सार्वजनिक तथा निजी भवन, सार्वजनिक सडक, पूल, विमान स्थल, लगायतको जोखिम मूल्याङ्कन गरी आवश्यक सल्लाह सुझाव प्रस्तुत गर्ने,गराउने, - भुकम्प प्रतिरोधी तथा चटयाङ्ग प्रतिरोधी भवन निर्माण गर्न नमुना Building code बनाउने, कार्यान्वयनमा समन्वय गर्ने,गराउने, - विपद् ब्यवस्थापन सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान खोज तथा विश्लेषण गर्ने, गराउने - विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी पाठ्यक्रम निर्माण तथा तालिमको ढाँचा तयार गर्न सहयोग गर्ने,गराउने । - नदी नियन्त्रण, बाढी, पहिरो, भूकम्प, भूमण्डलीय तापमान बृद्धि, जलवायु परिवर्तन, भूउपयोग र विभिन्न प्रकोप तथा विपद्का सम्भावित कारक र न्यूनीकरणका उपायको विषयमा अध्ययन, अनुसन्धान गर्ने, गराउने । - नेपाल सरकारका विभिन्न निकाय लगायत अन्य संस्थालाई विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा ब्यवस्थापनसंग सम्बन्धित अध्ययन अनुसन्धान तथा मापदण्ड निर्माण तथा कार्यान्वयनका विषयहरुमा प्राविधिक सहायता उपलव्ध गराउने । - विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि भूविज्ञान, जल तथा मौषम विज्ञान, भौगोलिक सूचना प्रणाली, दूर संवेदन (रिमोट सेन्सिङ) प्रणाली, पूर्व चेतावनी प्रणाली लगायतका आधुनिक तथा परम्परागत प्रविधिहरुको अध्ययन अनुसन्धान गर्ने, गराउने र उपयुक्त प्रविधिको उपयोग गर्ने गराउने, - विपद् व्यवस्थापन आधुनिक सूचना प्रणाली विकास सम्बन्धी कार्य गर्ने गराउने, - विपद् जोखिमको अध्ययन तथा अनुसन्धानमा सरकारी निकायहरु, निजी तथा साझेदार, गैर सरकारी संस्थाहरु, रेडक्रस अभियानका अंगहरु, विश्व विद्यालय र अनुसन्धान केन्द्रहरु तथा अन्य सरोकारवालाहरु बीच सहकार्य र समन्वय गर्ने, गराउने, - खडेरी,जलवायु परिवर्तन सम्वन्धी तथ्य, आंकलन, सूचना, जानकारीहरु अध्ययन गर्ने गराउने साथै विषम हावापानीको अवस्थामा विशेष सूचकहरु (Index) को थप अध्ययन, अनुसन्धान गरी विश्लेषण तयार गर्ने,

५. **<u>राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र सम्बन्धी काम</u>**	- संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहमा खोज तथा उद्धार समूहको गठन तथा क्षमता विकास गरी प्रभावकारी खोज, उद्धार तथा राहत प्रदान गर्ने, गराउने, - विपद्का घटना हुनासाथ त्यस्ता घटनाबाट असर पर्न सक्ने क्षेत्रमा रहेका व्यक्तिलाई उद्धार गर्ने, गराउने र विपद् प्रभावित बासिन्दाको जीउधनको भरपर्दो सुरक्षा व्यवस्था मिलाउन सम्बन्धित निकायसंग समन्वय गर्ने गराउने, - विपद् प्रभावितको खोज तथा उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय खोज तथा उद्धार समूह, फ्लाइङ स्क्वाड, स्थानीय समूदाय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, नेपाल स्काउट, स्वयम सेवक, प्राविधिक लगायतका सरोकारवाला संस्थालाई परिचालन गर्ने गराउने, - विपद् प्रभावितको खोज तथा उद्धारका लागि आउने राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय खोज तथा उद्धार समूह एवम् प्राप्त हुने नगद तथा राहत सामाग्रीको ब्यवस्थापन गर्ने गराउने, - विपद् प्रभावितको खोज तथा उद्धारका लागि प्राप्त हुने अन्तर्राष्ट्रिय द्विपक्षिय एव बहुपक्षिय सहायताको एकीकृत अभिलेख राखे, - विपद्को समयमा अन्य सरकारी निकायका कर्मचारी आवश्यक पर्ने अवस्था आइ परेमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा ब्यवस्थापन कार्यकारी समितिको निर्णय अनुसार कर्मचारी परिचालन गर्ने, गराउने, - विपद्को समयमा प्राप्त राहत सामाग्रीलाई सुरक्षित रुपमा भण्डारण गर्ने र प्रभावितलाई पारदर्शी रुपमा राहत वितरणको ब्यवस्था मिलाउने, - विपद्को समयमा तत्काल परिचालन हुने गरी फ्लाइङ स्क्वाड र स्वयम सेवक ब्यूरो गठन गर्न सुरक्षा निकायसंग समन्वय गर्ने गराउने, - राहत संकलन र परिचालनमा दोहोरोपना आउँन नदिन एकद्वार प्रणाली अवलम्बन गर्ने गराउने, - विपद्को समयमा विपद् प्रतिकार्यको लागि सुरक्षा निकाय, खोज तथा उद्धार समूह र संस्थालाई परिचालन गर्नुपर्ने भएमा प्राधिकरण मार्फत गृह मन्त्रालयसँग समन्वय गर्ने गराउने, - विपद् प्रतिकार्यका अनुगमनको लागि अनुगमन संयन्त्रको व्यवस्था र परिचालन गर्न समन्वय र आवश्यक व्यवस्था गर्ने गराउने, - खोज तथा उद्धार तत्काल सञ्चालन गर्न राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रको हाताभित्र कमाण्ड पोष्ट खडा गर्ने गराउने, - आपत्कालीन कार्य संचालन तथा प्रतिकार्यको लागि अन्तर तह र निकाय बीच समन्वय कायम गर्न आवश्यक व्यवस्था गर्ने गराउने, - विपद् प्रतिकार्यको विभिन्न संघ संस्थाहरूसँग सम्पर्क, समन्वय र सहकार्य गर्ने गराउने।

४. राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणका कर्मचारीको जिम्मेवारी विवरण,

क्र.सं.	प्राधिकरणको शाखा	जिम्मेवार अधिकारी	कैफियत
१.	पुननिर्माण तथा पुर्नस्थापना सम्बन्धी काम	श्री कृष्ण प्रसाद गैरे	शाखा प्रमुख/उप सचिव
२.	नीति, योजना तथा अनुगमन सम्बन्धी काम	श्री हिरादेवी पौडेल	शाखा प्रमुख/उप सचिव
३.	प्रशासन सम्बन्धी काम	श्री जीवन प्रसाद दुलाल	शाखा प्रमुख/उप सचिव
४.	अध्ययन अनुसन्धान र तालीम सम्बन्धी काम	श्री हिरादेवी पौडेल	शाखा प्रमुख/उप सचिव
५.	खोज, उद्दार, राहत, सञ्चार र समन्वय सम्बन्धी काम	श्री ध्रुव बहादुर खड्का	शाखा प्रमुख/उप सचिव
६.	बाढी, पहिरो,नदी नियन्त्रण र पूर्व सूचना सम्बन्धी काम	श्री राजेन्द्र शर्मा	शाखा प्रमुख/उप सचिव
७.	वन डढेलो आगलागी तथा वातावरण व्यवस्थापन शाखा	श्री सुन्दर शर्मा	शाखा प्रमुख/उप सचिव

५. सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधिः

६. निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी

प्राधिकरणले कार्यसञ्चालन सम्बन्धी कार्यहरु पदसोपानीय प्रणालीबाट निर्णय गरी कार्यान्वयन गर्ने गरेको ।नीतिगत र वैदेशिक सहायताको विषयमा फाईल निर्णयार्थ गृह मन्त्रालयमा पेश गर्ने र तहाँबाट निर्णय भए बमोजिम गर्ने गरिएको छ।

७. निर्णयउपर उजुरी सुन्ने अधिकारी,

प्राधिकरणका विभिन्न महाशाखा तथा शाखाहरुबाट सम्पादन गरिने कार्यहरुको निर्णय उप उजुरी सुन्ने अधिकारी कार्यकारी प्रमुख श्री अनिल पोखरेल हुन्।

८. यस अवधिमा प्राधिकरणले सम्पादन गरेका कामको विवरण

८.१ राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको २०८० बैशाख १ गते देखि असार मसान्तसम्मको विपद् व्यवस्थापन कोषबाट निकासा भएको रकमको विवरण

क्र.सं.	मिति	कार्यालयको नाम	माग भएको रकम	निकासा भएको रकम	कैफियत
१	०१/१६/२०८०	विपद् व्यवस्थापन कोष, जुम्ला		१,२५०,०००।००	
२	०३/१०/२०८०	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, पाँचथर		३,०००,०००।००	
३	०३/१०/२०८०	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, ताप्लेजुङ		२,०००,०००।००	
४	०३/१०/२०८०	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, भोजपुर		१,५००,०००।००	
५	०३/१०/२०८०	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, धादिङ्ग		१,०००,०००।००	
६	०३/१७/२०८०	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, उदयपुर		२,०००,०००।००	
७		जिल्ला प्रशासन कार्यालय, कास्की		१,६५०,०००।००	
८	०४/११/२०८०	जि. प्रशासन कार्यालय, घोराही, दाङ		१,९००,०००।००	
	जम्मा			**१४,३००,०००।००**	

८.२ यस अवधिमा राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन परिषद् र कार्यकारी समितिको बैठक निम्नानुसार छन्ः

१. मिति २०८०/१/२९ मा बसेको कार्यकारी समितिको सत्रौं बैठकबाट भएका निर्णयहरु

२. मिति २०८०/२/२८ मा बसेको कार्यकारी समितिको अठारौं बैठकबाट भएका निर्णयहरु

३. मिति २०८०/३/२२ मा बसेको राष्ट्रिय परिषद्को एघारौं बैठकबाट भएका निर्णयहरु

८.३ मनसुनजन्य/आगलागीजन्य विपद्बाट क्षति भएका निजी आवासको पुननिर्माण तथा पुनर्स्थापना कार्यका लागि मिति २०८०।०१।०१ देखि मिति २०८० आषाढमसान्तसम्म देहाय बमोजिम सम्बन्धित जिल्ला विपद् व्यवस्थापन कोषमा अनुदान रकम पठाईसकिएको ।

क्र.सं.	जिल्ला	अनुदान रकम	अनुदान प्रकार			जम्मा अनुदान रकम	जम्मा लाभग्राही संख्या
		अस्थायी आवास	जग्गा खरिद	पुनर्निर्माण	पुनर्स्थापना		
१	ताप्लेजुङ	९,६०,०००		६०,९०,०००	१२,३०,०००	२८,८०,०००	६४
२	अर्घाखाची	१,१५,०००	६६,६,०००	२९,८०,०००	११,००००	३८,६५,०००	४२
३	वाजुरा	-	-	२९,७०,०००	-	२९,७०,०००	९९
४	वझाङ	१६,१६,२५०	१३,६५,०००	३०,०५,०००	२,२७,५००	६२,१३,७५०	११०
५	पाँचथर	४५,०००	-	९०,०००	-	१३,५,०००	३
जम्मा		**१७,७६,२५०**	**२०,२५,०००**	**९,७३,५०००**	**१५,६७,५००**	**१५,१०,३७५०**	**३१८**

८.४ JICA Nepal Office-JICA सहभागितामूलक ग्रामीण पुनर्लाभ परियोजना (PPRR)

- REKV - परियोजनाको संयुक्त समन्वय समितिको बैठक वैशाख ५ मा सम्पन्न भएको
- PPRR परियोजना अर्न्तगत उत्पादित हस्तकला तथा पर्यटन प्रबर्द्धन सामाग्रीको वजारीकरण कार्यक्रम सम्पन्न ।
- PPRR परियोजनाको नमूना कार्यक्रम सञ्चालन भई रहको, गोरखा जिल्लाका २ र सिन्धुपाल्चोक जिल्लाका २ समेत ४ स्थानीय तहहरूमा सामुदायिक पुर्नलाभ परियोजना छनौट तथा वार्षिक विकास परियोजना छनौट बैठकहरु सम्पन्न भएका ।

८.५ PIU (Project Implementation Unit) बाट सम्पादन भए कार्यहरु निम्नानुसार छन्:

क्र .स.	विवरण	आ को ०८०/२०७९ .व . लक्ष्य	हाल सम्मको प्रगति
1	Rapid Visual Screening (RVS) of public facilities	शैक्षिक संस्था, स्वास्थ्य भवन तथा अन्य सार्वजनिक भवनहरु गरेर कुल १०७०८	Rapid Visual Screening (RVS) तर्फ ४०६५ वटा थप सार्वजनिक भवनहरुको Damage

		facilities को Rapid Visual Screening गर्ने	Assessment सम्बन्धी survey को कार्य सहित १०८३३ वटा सार्वजनिक भवनहरुको Damage Assessment सम्पन्न भएको ।
2	Geo-reference National Building Exposure Platform	करिब ४०,००० वटा भवनहरुको तथ्यांकमा Attribute Digitized (Polygon) तयार गर्ने	RVS survey वाट संकलन भएका तथा अन्य श्रोत वाट संकलन गरिएको तथ्यांकहरु वाट थप ३०,००० भवनहरु सहित जम्मा ४०,००० वटा भवनहरुको Geo-referenced Attribute Digitized (Polygon) तयार गरिएको ।
3	Mobile application & web reporting platform for multi-hazard risk assessment of public buildings	RVS Survey गर्न तथा सोको reporting गर्ने mobile application तयार गर्ने	Algorithm, analysis र reporting को पाटोमा कार्य थप भै mobile application को कार्य सम्पन्न भएको कार्य भई रहेको ।
4	Forest fire risk reduction e-learning module development and training	वनजंगल आगलागी सम्बन्धी जोखिम न्यूनीकरण गर्न e-learning module तयार गर्ने साथै सो सम्बन्धि तालिम संचालन गर्ने	training module लाई e-learning module मा रुपान्तरण सहित कार्य सम्पन भएको ।
5	Update and support e-learning training platform for DRRM	पहिरो, बाढी र भूकम्प सम्बन्धी जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापनका लागि bipad.gov.np मा एकीकृत डिजिटल ई-लर्निङ मोड्युलहरू	हाल (पहिरो, बाढी र भूकम्पको e-Learning Module तयार गरिएको ।

		प्रदान गर्न प्रणाली सेट गरेर विपद् जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापन गर्ने	
6	SAR equipment	६ वटा प्याकेज अन्तर्गत खरिद सम्झौता भई DEoC तथा LEoC मा खोज तथा उद्वार सामाग्रीहरु यस प्राधिकरण बाट खरिद गरी आवश्यकता अनुसार ढुवानी गर्ने	६ वटा प्याकेज अन्तर्गत SAR equipment हरुको सामग्री हरु खरिद गरि कार्य सम्पन्न गरिएको
7	Communication Equipment	37 sets of communication Equipment procured for DEOc	३७ सेट Communication Equipment खरिद भै कार्य सम्पन्न भएको
8	GIS Training	GIS Training for the NDRRMA officials	NDRRMA को २५ जना कर्मचारी लाइ ५ दिने GIS तालिम सम्पन्न भएको
2	Geo-reference National Building Exposure Platform	करिब ४०,००० वटा भवनहरुको तथ्यांकमा Attribute Digitized (Polygon) तयार गर्ने	RVS survey वाट संकलन भएका तथा अन्य श्रोत वाट संकलन गरिएको तथ्यांकहरु वाट थप ३०,००० भवनहरु सहित जम्मा ४०,००० वटा भवनहरुको Geo-referenced Attribute Digitized (Polygon) तयार गरिएको ।
3	Mobile application & web reporting platform for multi-hazard risk assessment of public buildings	RVS Survey गर्न तथा सोको reporting गर्ने mobile application तयार गर्ने	Algorithm, analysis र reporting को पाटोमा कार्य थप भै mobile application को कार्य सम्पन्न भएको कार्य भई रहेको ।

4	Forest fire risk reduction e-learning module development and training	वनजंगल आगलागी सम्बन्धी जोखिम न्यूनीकरण गर्न e-learning module तयार गर्ने साथै सो सम्बन्धि तालिम संचालन गर्ने	training module लाई e-learning module मा रुपान्तरण सहित कार्य सम्पन भएको ।
5	Update and support e-learning training platform for DRRM	पहिरो, बाढी र भूकम्प सम्बन्धी जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापनका लागि bipad.gov.np मा एकीकृत डिजिटल ई-लर्निङ मोड्युलहरू	हाल (पहिरो, बाढी र भूकम्पको e-Learning Module तयार गरिएको ।
6	SAR equipment	६ वटा प्याकेज अन्तर्गत खरिद सम्झौता भई DEoC तथा LEoC मा खोज तथा उद्‍वार सामाग्रीहरु यस प्राधिकरण बाट खरिद गरी आवश्यकता अनुसार ढुवानी गर्ने	६ वटा प्याकेज अन्तर्गत SAR equipment हरुको सामग्री हरु खरिद गरि कार्य सम्पन्न गरिएको
7	Communication Equipment	37 sets of communication Equipment procured for DEOc	३७ सेट Communication Equipment खरिद भै कार्य सम्पन्न भएको
8	GIS Training	GIS Training for the NDRRMA officials	NDRRMA को २५ जना कर्मचारी लाइ ५ दिने GIS तालिम सम्पन्न भएको

८.६ यस अवधिमा निम्न विषयहरूमा विपद् सम्वाद कार्यक्रमहरू सञ्चालन भएको ।

- BIPAD Sambad on Floods (3 July 2023
- BIPAD Sambad on Landslides (5 July 2023)
- BIPAD Sambad on Burns (18 July 2023)
- BIPAD Sambad on Drowning (25 July 2023)
- Bipad Sambad on forest fire (11 July)
- Bipad Sambad on Heatwave (9 June 2023)
- Bipad Sambad on Earthquake (July 10, 2023)
- Bipad Sambad on recovery and reconstruction (29-30 June)

उक्त विपद् संवाद कार्यक्रममा वहुप्रकोपीय जोखिम आंकलन विधि तथा कार्ययोजना तयार गर्न सम्वन्धित निकाय तथा विज्ञहरुवाट सुझाव संकलन गरिएको ।

८.७ यस अवधिमा सम्पन्न भएका विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी विभिन्न कार्यक्रमहरु

- JICA’s 3rd Joint Coordination Committee Meeting of the project for Strengthening
- Disaster Risk Governance for Resilience in the Kathmandu Valley (18 April 2023)
- 1st National Conference on Nepal Shelter Housing and Settlements Forum "From
- Recovery to Resilience: Implementing Nepal's Declaration on Green, Resilient, and
- Inclusive Development Pathway” (25 – 26 April 2023)
- 2nd National Dialogue in Anticipatory Action (11 – 12 May 2023)
- Stakeholder consultation meeting on Gender Equality, Disability and Social Inclusion
- (GEDSI) Strategy in DRR (14 Mau 2023)
- NPDRR Meeting at DiMaNN (4 June 2023)
- Debriefing Meeting on 2nd National Dialogue on Anticipatory Action (6 June 2023)
- NPDRR Meeting with Mr. Rudra Singh Tamang, Joint Secretary, NDRRMA (7 June 2023)
- National Level Discussion on Heatwave (9 June 2023)
- Pilot testing on Forest Fire Risk Reduction and Management E learning course for the
- feedback on both content and presentation (12 June 2023)
- NPDRR Meeting with Thematic Coordinators (21 June 2023)
- NPDRR Meeting with Semi-Government Thematic Group (22 June 2023)
- Technical Training & Capacity Building on “RVS Mobile, Web Platform & National
- Georeferenced Building Exposure Platform” (26 & 27 June 2023)
- First Round Table Meeting of Partner’s on Inclusion to Resilience: Integration of GEDSI
- in DRRM into Action (3 July 2023)
- Training/Workshop on Capacity Building Program of Rescue and Preparedness for
- Government Officials, Security Agencies, Community and EOCs (3 to 5 July 2023)
- Made a presentation on NPDRR at the AIN (Association of International NGOS) Task

- Group on Disaster Management and Climate Change (AINTGDM-CC) – (14 July 2023)
- Policy Dialogue for Market Resilience System (17 July 2023)
- NPDRR Meeting with AIN and UN & Bilateral Partners Coordinator (26 July 2023)
- BIPAD Portal Localization (3 July 2023)
- Rescue & preparedness workshop (3 Jully)
- "Re-thinking Disaster response: role of shock responsive social protection - 10 May, 2023
- Second national dialogue on Anticipatory Action – 11,12 May , 2023
- Policy dialogue on early warning system in DRRM –15 May , 2023

८.८ यस अवधिमा सम्पन्न भएका अन्य कार्यहरु

- ➢ गोरखा वारपाक केन्द्र विन्दु भई २०७२ सालमा गएको भूकम्पको स्मृतिमा गोरखाको वारपाक र केन्द्रमा समेत ३ दिन विविध कार्यक्रम गरि मनाइएको ।
- ➢ भैरहवा र सुर्खेत जिल्लाहरुमा जिल्लास्तरीय विपद् सूचना प्रणाली स्थानीयकरण सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रमहरू सम्पन्न गरिएको ।
- ➢ विपद् सूचना प्रणाली स्थानीयकाण सम्बन्धी प्रशिक्षण सामाग्री तयार भएको ।
- ➢ मनसुन पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य राष्ट्रिय कार्ययोजना २०८०, विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्यकारी समितिबाट स्वीकृत गरि कार्यान्वयनमा रहेको ।
- ➢ विपद् सामाग्रीहरु online (श्रोत व्यवस्थापन प्रणाली) मा प्रविष्ट गरिएको ।
- ➢ RMIS, godam. ndrrma.gov.np सञ्चालन सम्बन्धमा ७७ वटै जिल्लाको सहभागितामा Virtual Training सञ्चालन गरिएको ।
- ➢ विपदको समयमा स्वयंसेवकहरूको परिचालन सम्बन्धमा तयार भएको कार्यविधि तथा स्वयंसेवक व्यवस्थापन प्रणाली (Online - UMS) का सम्बन्धमा भौतिक उपस्थिति मै अभिमुखिकरण कार्यक्रम सम्पन्न भएको ।
- ➢ विपद् प्रभावितहरूका लागि मनोसामाजिक परामर्श सम्बन्धी नीतिगत व्यवस्थाहरू — 28 April , 2023
- ➢ प्रत्येक शनिबार नेपाल टेलिभिजनवाट सुरक्षित नेपाल कार्यक्रम १६ अंक उत्पादन तथा प्रशारण भएको
- ➢ नदीजन्य सामाग्रीहरू उत्खनन् अध्ययन प्रतिवेदनको मस्यौदा तयार भएको
- ➢ E-Learning platform मा थप course design गरि upload गरिएको
- ➢ विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय कार्यमञ्च (NPDRR) लाई प्रभावकारी बनाउन युनिसेफसँग गरिएको आग्रहमा NPDRR को सचिवालय NDRRMA बाट सञ्चालन हुने गरी व्यवस्थापन गरिएको।
- ➢ राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणबाट भौतिक उपस्थितीमा मनसुनजन्य/आगलागीजन्य विपद्बाट क्षति भएका निजी आवासको पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापना सम्बन्धी कार्यविधि र विद्युतीय प्रणाली Reconstruction MIS (reconstruction.ndrrma.gov.np) को प्रयोग र

सन्चालन सम्बन्धी अभिमुखीकरण तालिम यस त्रैमासिकमा डोल्पा, जाजरकोट,वझाङ, डडेल्धुरा,अछाम, डोटी र दोलखा जिल्लामा सम्पन्न भएको ।

- विपदका क्षेत्रमा काम गर्न थप एउटा गैससलाई सहमती प्रदान गरिएको ।
- नियमित दैनिक विपद वुलेटिन तथा त्रैमासिक पत्रिका प्रकाशन गरिएको ।

९. सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम र पद

सि.नं.	नाम,थर	पद	कार्यालय	सम्पर्क नं.	फोटो	इमेल
१	अनिल पोखरेल	कार्यकारी प्रमुख	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण	९८४१२८०७६४		a.pokhrel@ outlook.com
२	ध्रुव बहादुर खड्का	उपिसचिव	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण	९८४११९०२५४		dhrubabkhadka@yahoo.com

१०. विपदसँग सम्वन्धित ऐन, नियम, विनियम तथा निर्देशिकाहरु

क) विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४

ख) विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली, २०७६

ग) प्रधानमन्त्री दैवी उद्धार कोष संचालन नियमावली, २०६३

घ) विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय नीति, २०७५

ङ) राष्टिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन रणनीतिक कार्ययोजना, २०१८ ‘२०३०

च) राष्टिय विपद् प्रतिकार्य कार्यढाँचा, २०७०, (प्रथम संशोधन, २०७५)

छ) प्रदेशस्तरीय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका विभिन्न कानुनी व्यवस्थाहरु

ज) स्थानीयस्तरका विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बद्ध विभिन्न कानुनी व्यवस्थाहरु

झ) मनसुनजन्य पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य राष्टिय कार्ययोजना, २०७८

ञ) विपद् पिडित उद्धार र राहत सम्बन्धी मापदण्ड, सातौं संशोधन, २०७७

ट) विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्टिय कार्यमञ्चको कार्यसञ्चालन मार्गदर्शन, २०७७

ठ) विपद् खोज तथा उद्धार आधारभूत तालिम पाठ्यक्रम तयार गरी लागू गरिएको

ड) सम्भावित शितलहर तथा हिमपात विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा प्रतिकार्य मार्गदर्शन,२०७७

ढ) मनसुनजन्य विपद् प्रभावित निजी आवास पूर्ननिर्माण तथा पुनःस्थापना अनुदान कार्यविधि,२०७७

ण) प्रारम्भिक द्रुत विपद् लेखाजोखा सम्बन्धी कार्यविधि, २०७२, (संशोधन २०७८)

त) आगलागीजन्य विपद् प्रभावित निजी आवास पुर्ननिर्माण तथा पुनःस्थापना अनुदान वितरण कार्यविधि,२०७८

थ) विपद् जोखिम वित्तीय व्यवस्थापन रणनीति,२०७८

द) विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन,२०६७

ध) Technical Guidelines to Conduct Field Investigation of Settlements Affected by Landslides, 2021

११. आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण,

यस प्राधिकरणको गत आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को चौथो त्रैमासिकको कूल खर्च चालु तर्फ रु.१०,१३,२३,०१५./- (अक्षरेपी दश करोड तेर्ह लाख तेईस हजार पन्ध्र रुपैयाँ मात्र) खर्च भएको र पुँजीगत तर्फ रु.३९,४४,२३,४९५/-(अक्षरेपी उनान्चालिस करोड चौवालिस लाख तेईस हजार चार सय पन्चानव्वे रुपैयाँ मात्र) खर्च भएको।

१२. राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको वेवसाइट

यस प्राधिकरणको आधिकारिक वेवसाइट www.bipad.gov.np रहेको छ ।तथ्याङ्कको लागि drrportal.gov.np तथा bipadportal.gov.np कार्यक्रमहरुको लागि mdsa.bipad.gov.np रहेका छन् ।

१३. वैदेशिक सहायता, ऋण, अनुदान एवम् प्राविधिक सहयोग र सम्झौता विवरण

.IDA/DPC (World Bank loan)
IDA संयुक्त कोष (नगद अनुदान)

१४. सञ्चालन गरेको कार्यक्रम र सो को प्रगति प्रतिवेदन

-

१५. वर्गीकरण तथा संरक्षण गरेको सूचनाको नामावली र त्यस्तो सूचना संरक्षण गर्न तोकिएको समयावधि

१६. सूचना माग सम्बन्धी निवेदन र सो उपर सूचना उपलब्ध गराईएको विषय

- सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन बमोजिम लिखित रुपमा सूचना माग नभएको,
- मैखिक रुपमा विभिन्न व्याक्तिहरु तथा सञ्चार माध्यमहरुले माग गरेको सूचना तत्काल उपलव्ध गराईएको,
- माग भएको र सूचना तत्काल उपलब्ध गराएको

१७. सूचनाहरु अन्यत्र प्रकाशन भएका वा हुने भएको भए सो को विवरण

- आवश्यकता अनुसार विभिन्न समयमा रेडियो, पत्रपत्रिका, टेलिभिजन मार्फत सूचनाहरु प्रकाशन गर्ने गरिएको,

- विभिन्न समयमा आवश्यकता अनुसार ४ पटक पत्रकार सम्मेलन गरिएको,
- कार्यालयको आधिकारीक Website bipad.gov.np मार्फत सूचनाहरु प्रवाह भइरहेको,
- आधिकारीक Face book, Twiter,Youtube मार्फत आवश्यक सूचना प्रकाशन भइरहेको ।